

HTUNGHKING MAGUN LIT A LAM

Figure 1 Htunghking magun lit ni / Manam Shan Lum

Hkristu hta hkungga Tsawra ai nu wa hpu na ni , Dai ni na aten hta poi shingra shagu ngu na daram Jinghpaw Wunpawng sha ni a htunghking maka hpe shapraw nga ai lamang langai mi gaw shat lit shat ka Tsa lit gun jaw shagrau hkat ai lam rai nga mali ai. Dai majaw ndai bat na htunghking lamang hta magun shat lit ngu ai ga baw hpe Ji Woi Ji Wa ni hkai dan tsun dan ai kaw na chye na la ai made mi hpe ginlen dat mayu nngai.

Magun Shat lit ngu ai gaw,shat lu sha ni hpe masha marai langai mi gun dang ai daram baw lajang da ai hpe ngu ai rai nga ai. Poi shing ra madang hta hkan nna,lit gun masha n law na zawn nawn ai kaw n baw n nyeng hpe loi shalaw,lit gun masha law na zawn re ai kaw gaw ram d aw maram nna baw gun chye ma ai.

Magun Shat Lit gun jaw wa ai lachyum madung gaw, grai hkungga shagrau ai ngu ai lam re.Moi prat hta Matsaw Ningtsa ni hpe mayu shawng shatai nna nga ai ten hta mung ,Dinggun shata lit gun jaw nna nga lai wa saga ai hpe chye lu ai.Dai majaw shata lit baw ngu ai a n pawt gaw tinang shagrau hkungga a iKarai Kasang matsaw Ningtsa ni hpe gun jaw ai kaw na lang hpang wa ma ai.

Dai hpang kaw nna shingyim masha shada da mung mayu ni hpe shagrau hkungga,let gun jaw hkat ai lam byin wa sai.Dai ni na prat hta gaw ,mayu ni hpe sha gun jaw ai hku n re sha,Mayu Shat Lit,Dau Ma Shat Lit,Hpu Nau Shat Lit ga nna grai dam lada ai hku nga sai aten rai nga mali ai.

Magun Shat Lit baw ai ngu ai hta poi sa manam ni hku nna poi madu ni hpe sa gun jaw hkungga ai lam rai nga ai majaw saw shaga hkrum ai ni gaw ,Hkung-ran poi Madu,Manau Poi Madu,Dingshawn Poi Madu ni hpe htunghking lam hku magun Shat Lit hte sa gun jaw hkungga shagrau ai lam re.Poi Madu ni manam hpe shat lit jaw ai htung,Wunpawng ni hta nnga nga ai.Manam hpe hkungga na rai yang shat ka htang hpe lang ai htung nga mali ai.

Ka htang ngu ai gaw ,ka hpe wa ai Pali nhti nhtang wa da ai majaw ka htang ngu shamyng ai rai nna lata jum na matu hkat na mung lawm nga ai.Dai ka htang kaw lahpaw nep nna nanam hpe jaw mayu ai lu sha hpe mara nhtawm lahpaw hte bai magap nna jaw hkungga ai lam galaw nga ma ai.Dai gaw tinang kaw du sa wa ai manam hpe tsaw dik ai hku nna hkungga shagrau ai lam rai nga sai.

Magun shat lit hpe baw ai shaloi Shat Lit hte Tsa Chyaru lit lahkawng baw ra nga ai majaw shingnoi lahkawng ra ai.Htingga,Ka Ran ni hta n mai baw nga ai.Chying a shingnoi hta jinghpaw lawm ra ai.Masha langai mi gun dang ai shingnoi hpe gaw gun jaw ai hta nlawm ai majaw ba ishaba ijaw dat na rai nga ai.

Shat lit hta bang gun ai lu sha ni gaw ,Nbaw shat kabaw nna lahpaw htun da ai Shingnoi hta baw bang na ra igna ai.U Hkrawng shadu jahkut nna lahpaw hte htunghking hkrak makai makyit nna Nbaw shat bang da ai shingnoi hta baw bang na re.U hkrawng hpe U lagaw loi shakra nna makai ra ai.Makai ntsa Pali hte atsawm makyit makai ra nga ai.Udi hpe mugn hkut hkra shadu nna hkum hkum shagu (ga shadawn,8,12,20 makai makyit bang na,Jum matep,Ninghkrun Shapre hpe shadu jahkut nna makai bang na rai mali ai.

N dai Ninghkrun Shapre hpe gaw Ginra nkau ni hkan n bang shalawm ma ai. N dai matep makau bang ai ma hkra makai lahkawng hpra rai ra ai. Si htu si mai jahkum shadu makai nna shat kada lahkawng mung lawm chye nga ai. Dai shata kada aw poi madu nta na asak kaba sai salang ni hpe gun jaw ai shat kada rai nna, Nbaw hte n re ai sha Nhpraw shat hte kada jaw nga ai.

Chyaru lit hta gun ai lu sha ni gaw Tsa, Tsa mai ni ra nga ai. Moi prat hta gaw ahkyak ai salang ni a matu Chyaru lauhku dinghkru hte Tsa mai ni hpe hkrak hkrak lawm hkra baw chye ma ai. Shawa yawng a matu gaw Kawa Tinglaw Gup hku 2, shing nrai 4, 6, 8 ram baw chye ma ai. Dai ni na prat hta Tsa chyaru n lang mayu ai ni gaw , tsa a malai Nga Chyu , Coffe, nam si ntsin ni hpe bang ma ai.

Moi gaw Tsa mai sha kapung, ka-i, shadu nna, gun jaw ai raitim daini na prat hta gaw , tsa mai a malai, muk amyumy hpe lang ani mung nga sai. Hpa baw nam si ntsin hte muk ni kade galai mat ai raitim Chyaru Lit (Tsa Lit) ngu sha mai tsun na re. Anhte a htunghking hta Coffee lit, Orange lit ngu ai gaw nnga ai. Hpa majaw nga yang htunghking ngu ai gaw moi chyaloim hkoim prat kaw na lang ginlen hkrat wa ai hpe she tsun ai re majaw mani mana sha chye lang wa ai mying hte galai kau nmai na ga ai.

Tsawra ai Nu Wa Hpu Nau ni , shawng na htunghking lamang ni hta, Yu Nga Mayawn a lam hpe shapoi lai wa sai rai nga ai. Ya ndai, Magun lit a lam hpe shapoi nga ai ten hta, Yu Nga Mayawn a lam hpe mung kachyi mi bai tang madun ginlen ya mayu nngai. Hpa majaw nga yang, moi na prat hta jai lang ai lam magun shat lit hte lachyum loi bung ai hpe mu lu ai amjaw kalang bai shalawm ai lam rai nga ai.

Moi Jinghpaw Wunpawng sha ni ginru ginsa yu hkrat nga pra wa ai ten hta, shat hte shan sha chye sha let asak hkrung ai aten nga lai wa saga ai. Dai aten hta, tinang shawn hka tam lu lu ai yu nga mayawn hpan amyumy hte hka shi hka hkan na nga hpan ni hpe jahkraw da nna lamu madai matsaw ningtsa ni hpe gun jaw sa jaw lai wa masai. Dai ni na prat hta gaw , amyudu ni hpe grai shagrau hkungga ai hku nna matut lang hkrat wa ai a majaw num wawm numla lam hta Ja hpage langai hku jailang wa ai ginra ni mung nga wa ai hpe mu lu ai. Lahpaw tsi hte makai shagrau kumhpa ai kaw na Nba yan ni hte makai hkungga jaw shagrau ai htunghking mung

tai wa sai.Shara n kau hta nga chyahkraw yu (shan) chyahkraw n lawm ai sha Nba yan hpe nan yu nga mayawn shing nrai Ga iTsu ngu nna jai lang ai ni mung nga nga ai.Gara hku mi jai lang ai raitim shada hkungga shagrau jaw sha hkat ai lam sha rai nga mali ai re majaw majun hpe mung jawm chye da lu na matu ndai lamang hta ginlen shalawm dat ai lam rai nga ai.

Ndai Magun Shat lit hte seng ai n dai lam hpe ,2018 Laiza shi shanan Journal Volume 6,issue 2 hta Sarama Nding Tawng Ra hku nna laika ngau hte mung ka htuk shapraw da sai rai nga ai.Ya ngai hku nna RVA Shiga Madat nga ai Nu Wa Hpu nau ni hkap madat matsing la lu na matu shapoi shapoi dat ai lam rai nga ai.

Thomas Mung Hpan